

7

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*„Překážky jsou ony obávané věci, které spatříte,
když odvrátíte pohled od svého cíle.“*

Henry Ford

Úvodní slovo

V kontextu současných, pro věřící často velmi bolestných událostí se ukazuje, že jen menší část lidí kolem nás si přeje, aby církev byla lepší. Většina ostatních se ani příliš nesnaží skrývat, že by byli nejraději, kdyby už napořád zmizela z povrchu zemského. Tahle snaha Boží věc definitivně pohřbít není v historii nijak nová – už Ježíšovi nepřátelé byli ochotni křivě svědčit, manipulovat veřejným míněním a sáhnout třeba i k násilí, jen když bude možno co nejdříve na Ježíšův hrob přivalit a zapečetit náhrobní kámen.

Přesto se vzkříšený Ježíš znovu vrací, aby lidem otevřel cestu k vysvobození z moci zla a smrti. I dnes ji nabízí všem, kteří se nechtějí smířit s bolestí a zmarem, zaviněnými našimi hříchy. I mezi námi se určitě znovu zjeví Kristus Zmrtvýchvstalý!

Dokonce mohu říct, že v našem kostele bude mít toto objevení Zmrtvýchvstalého v jistém slova smyslu nečekanou podobu. Přeji vám všem radostné Velikonoce!

váš farář Petr Vrbacký

Informace

Aktuální dění ve farnosti

- Vzhledem k náročným podmínkám vyplývajícím z rekonstrukce Moravského náměstí je třeba počítat s tím, že přístup do kostela může být aktuálně ještě více ztížen. Prosíme proto všechny účastníky bohoslužeb především o trpělivost – zkrátka to musíme nějak přežít. A pokud chcete pomoci i kostelu k přežití, pak prosíme, abyste se snažili při vstupu do kostela si pečlivě očistit obuv – ušetříte tím alespoň část práce všem, kdo kostel uklízejí. Ze stejného důvodu prosíme rodiče, aby nenechali děti před vstupem do kostela pobíhat tím největším bahnem nebo aspoň dětem následně očistili i jejich obuv!
- V pátek 23. dubna 2010 bude večerní mši svatou v našem kostele celebrovat otec biskup Vojtěch Cikrle u příležitosti zahájení mezinárodního bioetického kongresu, který se v následujících dnech uskuteční v Brně.
- V sobotu 8. května 2010 se uskuteční tradiční farní pouť na Vranov. Podrobnosti se dozvíte včas, poznámku do kalendáře si udělejte už teď.

Hudebníci u sv. Tomáše

GREGORIÁNSKÝ CHORÁL

Nejstarším hudebním sborem v naší farnosti je Svatotomská gregoriánská schola. O krátké představení její činnosti jsme poprosili jejího vedoucího Ludvíka Kolka a položili mu několik otázek:

Mohl bys čtenářům přiblížit něco z historie vzniku gregoriánského chorálu?

Úvodem je snad na místě připomenout, že chorál je gregoriánský proto, že se o jeho rozvoj a uplatnění v církevní bohoslužbě zasloužil papež Řehoř (Gregorius) Veliký, který zemřel roku 604.

U zrodu svatotomské scholy gregoriánského chorálu v 20. století stál Česlav Novotný a pod tlakem okolností také já. Podnětem k založení scholy bylo především naše přesvědčení, že chorál je integrální součástí latinské liturgie. A pokud má být vykonávána v úplnosti, bez chorálu se nemůže obejít. V září 1954 byly zahájeny zkoušky jak sboru mužského, tak sboru složeného z chlapců–ministrantů. Přihlásilo se asi pětadvacet mužů, z nichž jen málo mělo hudební vzdělání. V kostele sv. Tomáše byla první chorální mše sloužena 21. 12. 1954. Byla ke cti sv. Tomáše. Svátek apoštola Tomáše se tehdy slavil před Vánocemi.

Jaký je váš repertoár?

Náš repertoár je dán mešními formuláři, které jsou každou neděli jiné podle církevního roku. Tím je určena náročnost chórové praxe. Každou neděli je repertoár jiný. Zpíváme z uzuálu nebo graduálu. V uzuálu jsou formuláře nejen mší, ale také chórových „hodinek“, které se zpívají v klášteřích několikrát za den. V graduálu jsou výhradně formuláře mešní. Jsou to jednotné zpěvníky pro katolickou církev na celém světě.

Kolik je v současnosti členů chorálu a jaký je věkový průměr?

Sbor gregoriánského chorálu má dvanáct členů. Jeho věkový průměr odhaduji asi na padesát roků.

Jak často míváte zkoušky zpěvu?

Zkoušky bývají každý pátek od 16.45 do 17.15 hod. Z toho je patrné, že choralisté musejí v podstatě znát celý repertoár a že se na zkoušce pro nejbližší vystoupení aktuální zpěvy jen „opráší“.

Při jakých příležitostech zpíváte?

Od založení scholy, potom, co jsme postupně zvládli repertoár, zpíváme prakticky nepřetržitě každou neděli při ranní mši svaté v 7.45 hod. A to během školního roku. Dále pak o svátcích vánočních a velikonočních.

Existuje CD gregoriánského chorálu?

CD gregoriánského chorálu v podání naší scholy neexistuje. Na internetových stránkách naší farnosti jsou k dispozici

pouze záznamy zpěvů pořizené z nedělních mší.

Narážíte na nějaké problémy v činnosti chorálu?

V minulosti byla existence chorálního sboru trnem v oku totalitního režimu. Dnes už narážíme jen na časovou náročnost: zpívat každou neděli brzy ráno vyžaduje od členů chorálu nevšední oběť.

Co ještě by měli čtenáři „Tomáška“ o gregoriánském chorálu vědět?

Především by měli vědět, jak významnou roli sehrál gregoriánský chorál v dějinách církve pro vývoj katolické bohoslužby, pro duchovní život mnoha řeholí a věřících vůbec. A že byl a být nepřestane mateřským zpěvem katolické církve. Důležité je také zmínit, že z gregoriánského chorálu vyrostla evropská hudba. Hlavním cílem sboru je oslava Boha zpěvem. Choralisté jsou zpěváci, kteří se spíše modlí, než zpívají. Když se říká, že ten, kdo zpívá, dvakrát se modlí, myslím si, že to platí především o zpěvácích gregoriánského zpěvu.

Děkuji za rozhovor.

Eva Sperátová

*Více informací získáte na adrese:
<http://www.svtomas.net/Gregorianska-schola.html>*

Děti s křížem

na Klajdovce

K farní křížové cestě pro děti jsme se letos sešli o páté neděli postní, 21. března. Byl to první jarní den nejen podle kalendáře. Při výhledu z líšeňské Klajdovky jsme obdivovali „světla i stíny“ – Brno zalité hřejivým sluncem i Pálavu pod těžkými dešťovými mraky.

Vlastně nevím, kolikrát už děti z naší farnosti křížovou cestu v přírodě absolvovaly. Pro nás – tedy hlavně pro naši 2,5letou Aninku – to byla premiéra. Nezapomeneme na ni taky proto, že jsme měli jen deset dní před termínem porodu druhé dcery.

Každá rodina si před začátkem vzala na starost jedno zastavení. V čele průvodu nesly děti velký dřevěný kříž s řadou prosebných psaníček.

Ještě před prvním zastavením se stalo něco nečekaného. Zval jsem přes SMS ke křížové cestě rodinu svého malého kmoťrence Jiřího. Nepřišla mi však žádná odpověď. O to víc nás překvapilo, když nám Jiřík s rodiči vyšel z lesa naproti. Jeho maminka se přitom omlouvala, že zprávu nečetla, protože měla dva dny vypnutý telefon ...

Zvláštní chvíle pro děti přišla po šestém zastavení. Nejprve malovaly na „Veroničiny“ roušky scénu, která by Ježíši udělala radost. Dědeček mé ženy Michaely zrovna ležel v bezvědomí v nemocnici, takže jsme zkusili vypodobnit

návštěvu u nemocného. Aninka pak, podobně jako ostatní děti, utřela rouškou Ježíšovu tvář na kříži.

Při dvanáctém zastavení přivítali hlavně páni kluci s nadšením pálení lístečků s hříchy v „ohni z plechovky“

Naše asi sedmdesátičlenná skupinka občas překážela cyklistům nebo lidem na procházce. Chvilu, kdy jsme při zpěvu či modlitbě pouštěli svým středem náhodné kolemjdoucí, patřily pro mě osobně k nejsilnějším momentům letošní „outdoorové“ křížové cesty pro děti. Všem, kdo se na její organizaci podíleli, patří srdečné „Pán Bůh zaplať“.

David Macek

Foto: Pavel Fiala

Z farní charity

DĚKUJEME ...

Vážení přátelé, děkujeme vám, že nezapomínáte na naši farní charitu, a to i přes dopady špatné hospodářské situace. Z vašich příspěvků podporujeme ve větší míře projekty Oblastní Charity Brno. Část peněz zasíláme do zahraničí tam, kde je naléhavě potřebují. Jsou to jen kapky, ale i z těch se skládá moře.

Dne 16. 3. byly zaslány 3 000 Kč do MBU (Misijní banka ubožáků) na hloubení studní pro získání pitné vody ve vesnicích jihozápadní Tanzánie. Děkujeme, že nám umožňujete pomáhat. Díky!

POSTNÍ DOBA VRCHOLÍ A KONČÍ ...

Květnou nedělí vstupujeme do Svatého týdne. Modlíme se s vámi, abychom se dokázali ponořit do velikého tajemství naší spásy, do utrpení a smrti našeho Spasitele Ježíše Krista a jeho zmrtvýchvstání. Dále se přimlouváme, aby tyto Velikonoce posunuly výš náš duchovní život a posílily naši lásku a vděčnost k našemu Pánu. Požehnané Velikonoce!

*Dobrovolníci farní charity u sv. Tomáše
v Brně*

P.S.: A co postní almužna? Svě v postu a postem ušetřené peníze můžete předat v sakristii panu kostelníkovi (Bobovi) na druhou neděli velikonoční, tj. 11. 4. 2010.

Slovo nemocným

„Pane, v tebe doufám, nebudu zahanben“

V lidském životě se často stává, že jsme svědky utrpení blízkých lidí – mohou to být rodiče, sourozenci a nebo blízcí přátelé. Takové utrpení druhého člověka může být někdy bolestivější než naše vlastní. Důvodem takového utrpení může být všechno, co lidé prožívají – nemoc, svízelná finanční situace, ztráta zaměstnání, velký životní neúspěch. Naše bolest může být veliká, ale nemá nás nikdy zbavovat pokoje a vnitřní vyrovnanosti. Máme stavět svůj život na víře v Boha a na působení Boží prozřetelnosti v našem životě. Máme mít jistotu, že i když nerozumíme smyslu utrpení v tuto chvíli, jistě ho pochopíme s odstupem času a poznáme, že i když bylo těžké, nám neuškodilo, ale spíše nám prospělo.

Neumíme objektivně posoudit, co se děje v duši trpícího člověka, ani když je nám hodně blízký. Může lépe chápat smysl toho, co se nám zdá být příliš těžké, a mít v duši hluboký pokoj a spokojenost. Náš pokoj někdy může mít kořeny v naší sebelásce a pýše, které chtějí, aby se všechno vyvíjelo podle jejich představ a plánů, a zapomínají přitom na omezenost svého poznání a na neschopnost dobře odhadnout, jak se současná situace projeví v budoucnosti a jak ovlivní život jednotlivých lidí.

Vyrovnat se s těmito problémy nám pomůže důvěra v Boží vševědoucnost a dobrotu. Takovým způsobem jednali v řadě situací mnozí svatí i Panna Maria. Ta neztratila vyrovnanost a jistotu ani na Kalvárii, kdy se z lidského pohledu všechno jevilo jako ztracené.

Když ztrácíme ve chvílích zkoušky pokoj v duši, je to pro nás důkaz, že je naše láska k Bohu nedokonalá a že se musíme modlit, abychom dostali dar pevné víry a důvěry v Boží pomoc. Musíme si uvědomit, že Bůh chce spasit všechny lidi, a proto musíme důvěřovat působení jeho prozřetelnosti, která volí ty nejlepší a nejvhodnější cesty. Máme mít vždy jistotu, že Bůh je Pánem situace a ví, co je pro každého z nás vhodné. My však musíme plně využít všechny přirozené prostředky, které jsou k dispozici, a pak můžeme spoléhat na Boží pomoc. Této odpovědnosti se nemůžeme zbavit, stejně jako se nemůžeme zbavit vlastního utrpení a těžkostí těch, kteří jsou nám blízcí. S Boží pomocí jsme schopni prožít dobře všechno, co se nám na začátku může zdát příliš těžké.

o. J. Šik

Povídka

To teda ale byl hloupý nápad! Osmiletá Jana sebou plácne na válendu v dětském pokoji. Už teď lituje svého rozhodnutí, že se nebude dívat na oblíbený seriál. Vedle v obýváku se smějí dvojčata, její starší sestry. Určitě se dobře baví,

a já jsem našťvaná. Tak k čemu to je? – přemýšlí Janča. Něco jiného je odepřít si čokoládu a přidat 20 korun k penězům, co táta šetří na Haiti. Ale tohle? To je na nic! Zítra se dívat bude a basta!

Příští den odpoledne první vběhne do obýváku, zapne televizi a pohodlně se usadí v křesle. Už se těší na legračního Válečka (jedna z dětských rolí Marka Ebena – pozn. red.) a blondátou Gábinu. Současně s úvodní znělkou se však ozve i zvonek u dveří. „To jste hodní, že jste přišli. Udělali jste mi velkou radost,“ slyší maminku. Zase paní Jandová, sousedka, co má dvě malé děti a před měsícem se jim při autonehodě zabil tatínek. Od té doby chodí paní Jandová s uplakanýma očima a často ani neodpoví na pozdrav. Maminka nakoukne do obýváku. „Tak vám vedu Markétku a Lukáška. Pohlídáte je, že?“ Nó, protáhnou dvojčata, „však se můžou dívat s námi. A až to skončí, na něco si zahrajeme.“ Ale čtyřletá Markétka stojí, žmoulá si sukýnku, slzy na krajíčku. A Lukášek, ani ne dvoutletý, spustí pěkně nahlas: „Máámíí.“ Janča vyskočí z křesla: „Pojďte se mnou, budeme si hrát na obchod. Vyrobila jsem peníze, vypadají úplně jako pravé.“ Hrát si s malými je spíš fuška než zábava, ale za půl hodiny vtrhnou do pokoje dvojčata a hned je veseleji. Konečně se otevřou dveře. Paní Jandová se usmívá a už nemá červené oči. „To jste hodné, že jste je pohlídaly. Moc mi to pomohlo,“ děkuje, obléká děti a caparti hrdě odcházejí, každý s jednou „skoro pravou“ tisícovkou v ruce. Jana zamyšleně uklízí roztahané hračky. Přece jen je správné něco si někdy odepřít, jde nám to pak líp, když je to potřeba. A malé osmileté holčičce se vybaví slova, která nedávno slyšela v kostele: Tady jsem, Pane, abych plnil tvou vůli. Zítra bych mohla vzít ty špunty na procházku, napadne Janu a děvčátko si zhluboka povzdechne: Tak sbohem, Válečku!

Marie Sojka Veselá

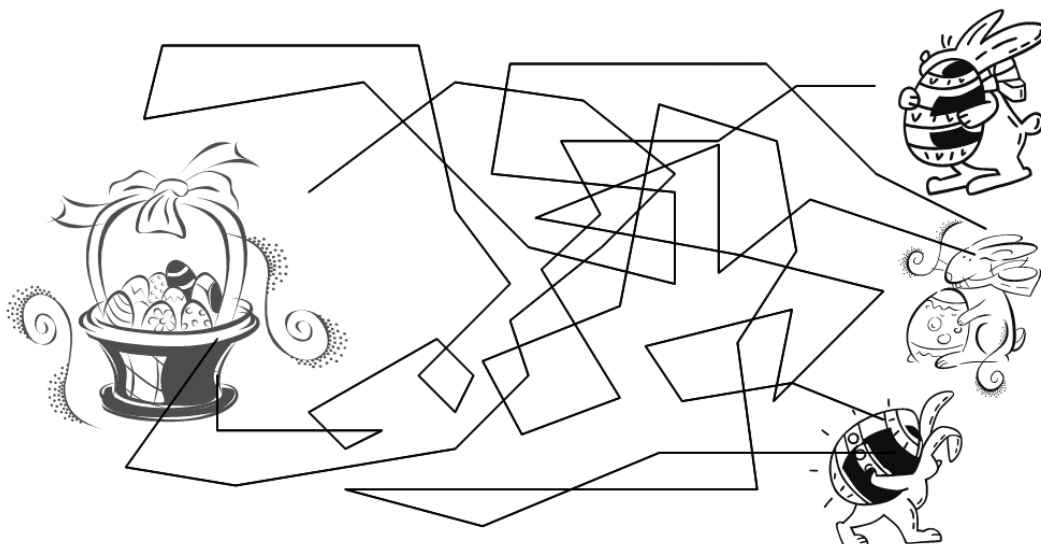
Pro bystré hlavy

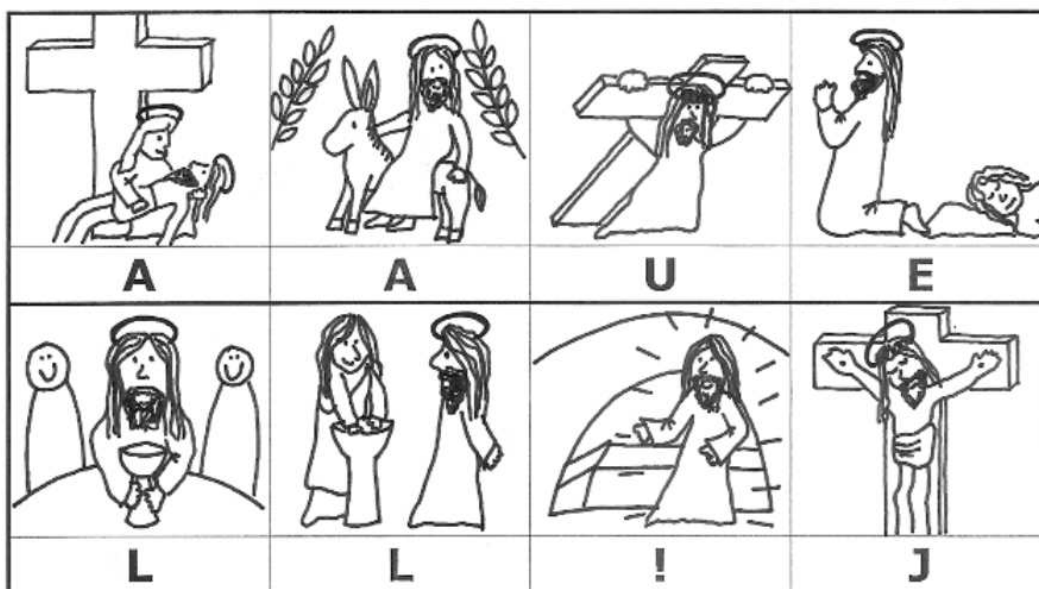
PRO NEJMENŠÍ

Který ze zajíčků donese své vajíčko do košíku?

PRO STARŠÍ

Seřaď události z Ježíšova života ve správném pořadí. Písmena pod obrázky ti dají tajenku.

Klára Špunt Zelinková

Velikonoce 2010 v kostele sv. Tomáše

Příležitost ke svátosti smíření ve Svatém týdnu bude od pondělí 29. 3. 2010 do středy 31. 3. 2010 vždy od 14 do 18 hodin. Na Zelený čtvrtek (1. 4. 2010) a Velký pátek (2. 4. 2010) se bude zpovídat již jen od 14 do 16.30 hodin. Během velikonočních obřadů se nezpovídá. Mimo toho je v našem kostele příležitost ke svátosti smíření také vždy během obvyklých bohoslužeb.

Zelený čtvrtek, 1. dubna 2010

- ◇ ranní mše svatá odpadá
- ◇ v 9.00 hodin začíná v katedrále na Petrově Missa chrismatis – pontifikální mše svatá s obnovou kněžských slibů a žehnáním olejů
- ◇ v 17.30 hodin bude v našem kostele slavena mše na památku poslední večeře
- ◇ po skončení obřadů bude kostel otevřen do 20.00 hodin pro soukromou adoraci

Velký pátek, 2. dubna 2010

- ◇ den přísného postu
- ◇ ranní mše svatá odpadá
- ◇ v 15.00 hodin bude pobožnost křížové cesty
- ◇ v 17.30 hodin začínají velkopáteční obřady (pašije, uctívání kříže, velkopáteční přímluvy a svaté přijímání); zpívá Svatotomská gregoriánská schola

- ◇ po skončení obřadů bude až do 20.00 hodin příležitost k soukromé adoraci u kříže

Bílá sobota, 3. dubna 2010

- ◇ ranní mše svatá odpadá
- ◇ kostel bude otevřen pro soukromou adoraci u Božího hrobu od 9.00 do 16.00 hodin
- ◇ obřady velikonoční vigilie začínají ve 21.00 hodin žehnáním ohně v kostele (přineste si, prosíme, k obřadům svoje svíce opatřené kornoutem proti okapávání vosku)

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně, 4. dubna 2010

- ◇ bohoslužby budou v obvyklém pořádku: 7.45 latinská se zpěvem chorální scholy, 9.00 se zpěvem chrámového sboru (W. A. Mozart: Missa brevis in C), 11.00 a večer v 19.30 hodin
- ◇ na konci každé mše svaté se koná tradiční žehnání beránek a velikonočních pokrmů

Pondělí velikonoční, 5. dubna 2010

- ◇ bohoslužby budou podle obvyklého nedělního rozvrhu